

Handläggare: Kajsa Holmborn
Telefon: 08- 508 28 190

Till
miljö- och hälsoskyddsnämnden
2013-05-21 p.9

Tillsynsrapport för vård- och omsorgsboenden 2009-2012

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens rapport
2. Översända rapporten för kännedom till Äldreförvaltningen

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Pia Winbladh Högfors
Avdelningschef

Bakgrund

Miljöförvaltningens riktade tillsyn på vård- och omsorgsboenden inleddes 2009 och gäller boenden där äldre personer som kräver omvårdnad dygnet runt bor permanent. Inom Stockholms stad finns det omkring 100 vård - och omsorgsboenden (vårdboenden). Syftet med tillsynen är att förbättra inomhusmiljön i de vårdboenden som finns inom staden. Både kommunala och privata verksamheter besöks.

Tillsynen inkluderar faktorer som kan påverka inomhusmiljön i lokalerna, objektburen smitta och hantering av avfall. Områden som personalutrymmen, kök/livsmedelshantering samt frågor rörande vård och behandling omfattas inte av denna tillsyn.

På vårdboenden finns både gemensamma utrymmen för måltider och samvaro och egna lägenheter. Eftersom tillsyn av privata bostäder inte sker utan hyresgästens

medgivande inkluderas vanligen inte lägenheterna i tillsynen. Förvaltningen har dock gjort bedömningen att under inspektionen, om möjligt, besöka vissa lägenheter för mätning av varmvattentemperatur och kontroll av ventilation. Dock utförs detta endast om den boende har gett sitt samtycke.

Enligt Socialstyrelsen bör det finnas speciella rutiner för att förebygga spridning av legionella på vård- och omsorgsboenden eftersom äldre utgör en riskgrupp för att drabbas av legionärssjuka, orsakad av legionellabakterier. Förvaltningen har därför bedömt att vårdboenden dels ska ha egna legionellaförebyggande rutiner, dels ha kännedom om fastighetsägarens legionellaförebyggande rutiner. Om verksamheten inte uppfyller båda dessa krav får de en anmärkning.

Under 2009 och 2010 inspekterades 20 boenden per år. Däremot prioriterade förvaltningen andra tillsynsområden under 2011. Under 2012 besöktes 14 boenden, vilket innebär att totalt 54 vårdboenden besöktes under perioden.

Resultat

Resultatet av inspektionerna utförda mellan 2009-2012 visar ett tydligt mönster. Majoriteten av besökta boenden hade bra egenkontroll gällande de områden de själva ansvarar för, som städning, hygien, tvätthantering och felanmälan, medan de områden som tillhör fastighetsägarens ansvarsområde, som ventilation, varmvatten och radon, hade majoriteten av de besökta verksamheterna bristande kunskaper om, samt att många hade bristande uppföljningsrutiner.

Stor andel av besökta boenden (2009: 95%, 2010: 90% och 2012: 71%) saknade både egna rutiner och kännedom om fastighetsägarens legionellaförebyggande rutiner. Generellt litade vårdboendet helt på att fastighetsägaren hade kontroll på fastighetsparametrarna och förutsatte att fastighetsägaren meddelade boendet om problem uppstod.

Andelen besökta boenden där för låg varmvattentemperatur uppmättes vid inspektionstillfället (2009: 35%, 2010: 15% och 2012: 14%) var dock inte lika hög. I dessa fall krävde miljöförvaltningen återkoppling med uppgifter om orsaken till den låga temperaturen som uppmättes samt redovisning av att åtgärder vidtagits. För övriga anmärkningar uppmanades verksamheten att vidta åtgärder, som förvaltningen sedan följer upp vid nästkommande besök.

Anmärkningarna har varit desamma oberoende av om boendet drivits i kommunal eller i privat regi. För verksamhetsutövare som även var fastighetsägare, hade boendet ofta bättre kunskap om de områden som räknades till fastighetsägarens ansvarsområde. Likaså hade dessa boenden ofta en bättre kommunikation med förvaltaren jämfört med boenden där fastighetsägaren var en annan part.

Resultatet av tillsynen visar att majoriteten av de besökta boendena inte har tillräcklig kännedom om sitt ansvar som verksamhetsutövare. En viktig del av tillsynen är därför att informera boendet om vilket ansvar de har enligt miljöbalken.

Fortsatt tillsyn

Under 2013 fortsätter förvaltningen sin tillsyn på vård- och omsorgsboenden. Målet för 2013 är att besöka 15 boenden. Vidare behöver förvaltningen se över hur Socialstyrelsens nypublicerade skrift ”Ansvarsfördelning för tillsyn av vårdlokaler” påverkar tillsynen av vårdboenden och om förvaltningen med anledning av den behöver ändra sitt tillsynsförfarande.

SLUT

Bilaga: Rapporten ”Tillsynsrapport för vård- och omsorgsboenden 2009-2012”